יבם מיפר לחודיה: והא תנן נערה

(א) רש"י ד"ה או נשואין וכו׳ דאי אירוסין עושה דלא: (ב) ד"ה מאי יפר דקאמר ר"א יפר גשותפות

חוחפות הנה לעצמו הוא. שהכי עשה בה מאמר. ומתרך קנה לעצמו ומ"מ ע"י . קמים: תפשום. מדה׳ רנישואין עושה. לאי אירוסי׳ עושה היכי מפר הירוסי שושט היכי מכנ בלא אב. וק' לר"א שיחיה, מאי קאמר, כי נמי אירוסיי עושה מפר יבם לחודיה, עושה מפר יבם נחודיה,
דהא אוקימנא שפסקו
לה ב"ד [מזונות] משלו
והוי כמו אירוסי והגיע
זמן דאר"א דמפר, ומירן
[דפריך] לר' יהושע דלית ליה דמפר בהגיע זמו. א"נ הא דאוקימנא בשעמד בדין היינו דלא תיקשי לר"א דא' דמאמר אינו קונה אלא לדחות בלרה וקאמר הכא דתפשוט לדידן דלא ס"ל כר' אלעזר, דאין אנו זקוקים לאוקומי בשעמד בדין ומיירי דלא עמד בדין ואינו חייב לזונה, ולא אב. ולעולם אירוסי׳ עושה. ובפ' ד' אחי' (יבמות כט:) פריך מי קתני יפרו יפר פרוך מי קתני יפרו יפר קתני. וי"ל דלכך לא פריך הכא [כמו התם], התם פרך אמילתא הך דרב נחמן מי קתני [יפרו וכו"] לר"א מאמר אינו קונה אלא לדחות בלרה, עד דמוקי לה התם בשעמד בדין, והכל כבר מוקמי בשעמד והכל כבר מוקמי בשעמד בדין וכדרב פנחס, והך אתקפתא דתפשוט כו' אי התקפמה משפשום כו כל לא מוקמינן לה בשעמד בדין הילכך מוקי לה בשותפות, ולא רצה להקשו' מי קתני יפרו שנוכל לשנויי בשעמד בדין וכדרב פנחם וכדשנינן לר"ח: תניא כוותי' דר' אמי. דטעמ׳ לר"א משום דעבד מאמר, וכי אסיקנא לעי׳ שעמדה וכי מסיקנה כעי שענה. בדין וכדרב פנחס, לא סגי בהעמדה בדין גרידא אי לאו מאמר: ומה אשה. בעלמ' שאין לו חלק בה על שישאנה: משבאת עד שישאנה: משבאת לרשותו. שנשחה: נגמרה לו. שמפר לנדו: אשה לו. שמפר לנדו: אשה שיש לו חלק, זקוקה לו: עד שלא תבא לרשותו. [משבאת לרשותו אינו] דין שתגמור. שמפר לבד, אי מאמר נשואיי עושה דהוי כמו נשואה, ואי אירוסי׳ עושה יפר בה. קודם שנשאה שפנויה היא: יש לאחרי' חלק בה. לשאר ינמין: דבריְד. משובתך שלא יפר: כלום הלקנו בין יבם אחד לשני יבמין. בין נאחד בין בשנים ובין עשה בה מאמר ובין

הכי פריך בשלמא רבי יהושע איכא לקיומי מילתיה דנימא דמפר בשותפות קאמר דיש זיקה וכארוסה חשיבא אלא רבי אליעזר מאי טעמיה אי נמי סבירא ליה יש זיקה והויא כארוסה או כנשואה אפילו הכי לשני יבמין לא סגי דאין ברירה ואי אין זיקה אפילו חד נמי לא

יפר: ד) אמר רבי אמי לגון שעשה בה מאמר. שנתן לה קדושין דקדושי יבם הכי מקרו: מאמר קונה קנין גמור. דהויא לה ככנוסה ומלי פטר לה בגיטא ולא בעיא חלינה ומש"ה מפר לחודיה: ורבי יהושע ה"מ בחד יבס. איכא למימר דמפר אי משום זיקה אי משום מאמר: אבל בשני יבמין לא. דאפי׳ סבירא לך כב״ש דמאמר קונה קנין גמור אפילו הכי מצי אחוה למיסרה עליה בגיטא או בביאה דהכי אשכחן ביבמותם לר"ג דסבירא ליה דמאמר קונה קנין גמור כב"ש ואפי' הכי אית ליה דאחוה אסר לה [על היבס] בגיטא או בביאה וכיון שכן היכי משוית לה כנשואה או כארוסה הא מגרע גרעה דארוסה לא מצי איניש למיסרה על הארוס ואחוה מלי למיסרה על היבם: ור"ע סכר אין זיקה. דלא חשיבא ליה זיקה למיהוי אפילו כאירוסין: ולרבי אלעור. דאמר בפ' ד' אחין מאמר לבית שמאי אינו קונה אלא לדחות בלרה כדתנן התסיי שלשה אחין ב' נשוחין שתי חחיות וחחד מופנה ומת אחד מבעלי האחיות ועשה בה מופנה מאמר ומת אחיו השני ב"ש אומרים אשתו עמו והלזו תלא משום אחות אשה והיינו דקאמר ר"א לדחות בצרה כלומר לדחות את אחותה שלא תאסרנה משום אחות זקוקה דמאמר עביד לה ככנוסה לענין זה אבל אינו קונה קנין גמור דחי בעי לחפוקה

תנו אמר רבי אליעזר ומה אם אשה שהנה לעצמו הרי הוא מיפר נדריה אשה שהקנו לו מן השמים אינו דין שמיפר נדריה ואי בשעשה בה מאמר קנה לעצמו הוא שקנה לעצמו ע"י שמים תפשום דבעי רבה מאמר לבית שמאי אירוסין עושה או נשואין עושה תפשום דנשואין עושה דאי אירוסין עושה הא תנן ינערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה אמר רב נחמן בר יצחק מאי יפר יפר בשותפות תניא נמי הכי כרבי אמי שומרת יכם בין יכם אחד בין . שני יבמין ר"א אומר יפר ורבי יהושע אומר לאחד ולא לשנים ר"ע אומר לא לאחד ולא לשנים א"ר אליעזר ומה אם אשה שאין לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו משבאת לרשותו נגמרה לו אשה שיש לו חלק עד שלא תבא לרשותו משבאת לרשותו אינו דין שתגמור לו אמר לו ר"ע לא אם אמרת באשה שקנה הוא לעצמו שכשם שאין לו חלק בה כך אין לאחרים חלק בה תאמר באשה שהקנו לו מן השמים שכשם שיש לו עמה חלק כך יש לאחרים חלק בה אמר לו ר"י עקיבא דבריך בשני יבמין מה אתה משיב על יבם אחד א"ל כלום חלקנו על יבם אחד ועל שני יבמין בין שעשה בה מאמר

המאורסה וכו'. דכל זמן שהיא ארוסה

ואי. אמרת טעמא דרבי אליעזר דאמר לשנים מיפר כגון שעשה בה

מאמר הא דאמר שהקנו לו מן השמים קנה לעצמו הוא במה שעשה

בה מאמר: או נשואין עושה. יורשה ומיטמא לה והבא עליה נידון

בחנק דאי אירוסין (א) דלא פקעה זיקת אחיו לגמרי מינה היכי מלי

אכתי שייך בה אביה: מאי יפר דקחמר ר"ח (כ) בשותפות. עם חביה דלעולם אירוסין עושה: **תניא כוותיה דר'** אמי. דבעשה בה מחמר פליגי: משכחת לרשותו נגמרה לו. מיפר נדריה הוא ואביה: אשה שיש לו חלק בה עד שלא חבא לרשותו. שהיא זקוקה לו עד שלא עשה בה מחמר: משבחת לרשותו. דעשה בה מאמר: אינו דין שתיגמר לו. דמפר נדריה: כך אין לאחרים חלק בה. קודם שתתארם לו: לך יש לאחרים חלק כה. לשאר יבמין: מה אחה משיב על יכם אחד. שחין אתה מודה לי עליו הואיל ואין לאחרים חלק בה כארוסה דמיא ומיפר לה: כלום

קכב. וסנהדרין נט:). פירוש הרא"ש חלקנו כו'. דודאי בין עשה בה מאמר בין לא עשה בה מאמר אינו חייב סקילה הבא עליה כנערה המאורסה הלכך אינו מיפר לא שנא יבם אחד ולא שנא שני יבמין דהכל דינו שוה דאין חיוב יותר הבא על שומרת יבם אחד מהבא על שומרת שני יבמין: וכשחר דברים כן נדרים. דכשם דלענין סקילה אין לה דין כנערה מאורסה כך בנדרים אינה גמורה לאישה להפר כנערה מאורסה והכי

> לנלח כל כך ולהשיב תשובות מעולות: בין שלא עשה בה מאמר וכשאר דברים כן נננס כל כן ונהשיב תשונות מעולת: גדרים בלשון הזה אמר בן עזאי חבל עליך בן עזאי שלא שימשת את ר"ע מאי

מפ׳ לקמן: שלא שימשת את ר״ע. שיודע

תניא לא סגי לה בגיטא: מאי איכא למימר. היכי מצי מיפר כיון דלא קני לה קנין גמור: הכא במאי עסקינן כגון שעמד בדין וברח. ופסקו לה מזונות משלו כדתניא בהחולץ וִיבּמות מה:ן עמד בדין וברח ניזונת משל יבם דר״א ס״ל דכל שחייב במזונותיה יפר כדתנן לעילי). וכי תימא חינח לר״א לר׳ יהושע מאי איכא למימר דהא רבנן פליגי עליה דר"א במתני׳ דהבוגרת לעיל דסבירא להו אע"ג דמפרנס לה אינו זכאי בהפרת נדריה וסתם רבנן דפליגי עליה דר"א היינו ר' יהושע דהוא בכל דוכתי בר פלוגתיה א"כ מ"ט דר' יהושע דאמר ביבם א' יפר איכא למימר משום דס"ל דיש זיקה וככנוסה דמיא א"נ רבנן דפליגי עליה דר"א במתני׳ דבוגרת לאו היינו ר' יהושע ור"א ור' יהושע כולהו סבירא להו דבארום כל שחייב במזונותיה יפר ובחד יבם (נמי) כשעמד בדין וברח ה"נ מיהו בשני יבמין ועמד חד מינייהו בדין וברח פליגי דר"ח ס"ל האי יבם נמי כיון דעמד בדין וברח כארוס דמי ועל דעתו היא נודרת ור' יהושע סבר אין היבמה גמורה לזה כשם שהארוסה גמורה לארוס דארוסה לא מלי איניש למיסרה עליה דארוס הלכך כל היכא דאיהו מפרנס לה על דעתו היא נודרת אבל יבמה ליבם במקום שני יבמין כיון דאידך מלי אסר לה אינה רואה עצמה קנויה לגמרי ליבם זה שעמדה עמו בדין כדי שמהא נודרת על דעמו. כן נ"ל": **הנן א"ר אליעור וכו**". לר["] פרכינן דאוקמה וע"אן בשעשה בה מאמר: קנה לעלמו הוא. במאמר שעשה בה: שקנה לעלמו ע"י שמים. דמקמי הכי הוי אגידא גביה משום זיקה: תפשוע דבעי רבה. לר' אמי דאוקמה בשעשה בה מאמר תפשוע דבעי רבה אירוסין עושה ובעיא מסירה לחופה ובלאו הכי לא קני לא ליורשה ולא ליטמא לה: או נשואין עושה. דאם בא עליה בלא חופה קני לה ליורשה וליטמא לה תפשוט מר"א דנישואין עושה דהא אמר ר"א יפר וקס"ד דמפר לחודיה בלא שותפות. ומסקינן לעולם אימא לך דאירוסין עושה ומאי יפר בשותפות קאמר. ואיכא למידק היכי הוה סליק אדעתיה מעיקרא דיפר לחודיה קאמר והא ממתני׳ משמע דבשותפות דוקא קאמר דא"ר אליעזר ומה אם אשה שקנה הוא לעצמו הרי הוא מפר נדריה אשה שהקנו לו מן השמים אינו דין שיפר נדריה והאי ק״ו לא סגי אלא להפר בשותפות דאפי׳ תימא דס״ל לר״א דמאמר נישואין עושה היכי מוכח לה מהאי ק״ו לר״ע דליפר לחודיה לימא ליה ר״ע אנא לא סבירא לי דנישואין עושה בדקאמרת אלא ודאי להפר בשותפות דייק ליה ר״א האי ק״ו דס״ל דלא גרע יבס מארוס והיינו נמי דקמהדר ליה ר״ע אין היבמה גמורה לאישה כשם שהארוסה גמורה לאישה דה"ג במתני" במקצח נסחי אלמא ר"א לא דייק ק"ו דידיה ש לשוויה יבם כארוס והיכי קס"ד דלר"א מיפר יבם לחודיה איכא למימר דהוה סבירא לן דר"א לדבריו דר"ע הוא דקאמר והכי קאמר ליה נהי דלא סבירא לך דמאמר נישואין עושה אודי לי מיהת דיפר בשותפות דלא גרע יבם מארום ואהדר ליה ר"ע אין מיגרע גרע שאין היבמה גמורה לאישה שאין חייבין עליה סקילה כנערה המאורסה וכדמפ׳ לקמן [עה]. ומקשו הכא תו למאי דמסקינן מאי יפר יפר בשותפות אמאי לא פרכינן מי קתני יפרו יפר קתני כדפרכינן ביבמות ונט:] י״ל דהתם הוא דפרכינן הכי משום דאכתי לא קים לן דאיכא לתרוצה בשעמד בדין וברח דבתר דאקשינן מי קתני יפרו יפר קתני מוקמינן לה התם בהכי אבל הכא דאתמר האי פרוקא לעיל אי הוה פריך ליה מי קתני יפרו ידע דהוה מוקי ליה בשעמד בדין וברח ומש״ה לא איכפת ליה לאקשויי: תניא

תנית מוסד של יטע סור אלים שלא יפר: שהרי בשאר דברי' כן גדרים. פי יש לנו ללמד ההפרה משאר דברי, דכמו (דלפני) [דלענין] שאר דברי לא עמדה לו במאמר, כן לענין הפרה לא תגמר. לקמן מפ' מאי דשאר דברי': חבל על בן עואי. על עלמו היה נאנח:

מוסף רש"י

מסורת הש"ם

א) יבמוח כמי: ב) למיל

ד) [שייך עוד לע״ה],

ס) [דף כה:], ו) [יכמות

כט.], ו) [דף עג:], ה) [ע״כ

שייך לע"א], ט) [נ"ל אלא

קו:, ג) [תוספתה

אביה ובעלה מפירין נדריה. ואינו מופר עד שיפרו שניהם (כתובות לט.). חבל עליך. כל חכל שבש"ם חבלה והפסד הוא

בשמשה בה מאמר מהדר שמים. שהיתה כבר זקוקה לו: אירוסין עושה. ובעיל מסירה לחופה: גישואין עושה. ואס כא עליה בלא חופה קנאה ומוליאה אמי. דמפרש טעמא דבית אמר. דמפרס טעמה דנית שמלי משום שעשה בה מלמכי: שאין לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו. וסיינו מקדט לשה: משבאת לרשותו. למכרה לו להפר נדניה עם אביה: יבמתו, שהיתה עם מפים? יבשונו. מסימה זקוקה לו קודם שעשה בה מאמר אינו דין שיפר לה: כך יש לאחרים חלק בה. שהיא זקוקה גם לאחיו: שאר דברים לנדרים דמו. דלשאר דברים לא נגמרה להפרת נדרים נמי לא נגמרה לקמן מפרש מאי שאר דברים: חבל על בן עזאי. הרבה חבלה והפסד ים בדבר שחלמיד וחיק כבן עואי לא שימש אדם